

Depolarisering – Et online fokus

Udskolingen

Om forløbet

Formålet med forløbet er at få eleverne til at reflektere over forskellen på fysisk og online kommunikation med henblik på at blive opmærksom på polariserede tendenser online. Der opfordres til refleksion over, om nogle emner er mere ”udsatte” end andre ift. polarisering. Formålet er desuden, at eleverne bliver bevidste om, hvordan ”nyheder” og information kan være potentielt polariserende og om, hvordan de kritisk kan tilgå det. Gennem rolle-argumentationsøvelser understøttes evnen til perspektivskifte og nuancering. Fokus rettes mod, at depolariserende tiltag bør målrettes midtergruppen (de ikke-polariserede), og afslutningsvis reflekterer eleverne over deres egne muligheder for at handle depolariserende online. Øvelserne er nært knyttet til teorien i Baggrundsmaterialet.

Forløbet består af forskellige aktiviteter og øvelser, som blandt andet omfatter

- holdninger til sociale medier udtrykt med fysisk placering
- elevernes egne oplevelser med skarp retorik og polarisering online
- en øvelse, der retter fokus på algoritmisk filtrering på YouTube
- 10 tjekpunkter mhp. kildekritik af nyheder og information online
- argumentationsøvelser med tildelte synspunkter vedr. ”sociale medier” og ”Tro og religion” på sociale medier
- en øvelse i at få øje på midtergruppen og deres behov, dvs. online depolariserende tiltag
- en afsluttende poster-opgave med fokus på egne handlemuligheder

Forløbet kan laves i sin helhed, enkelte opgaver kan udelades og nogle opgaver kan stå alene.

Opgaverne kan med fordel kombineres med opgaverne i forløbet **Depolarisering og uenighedsfællesskaber**.

Tre faser

Alle forløb i **Din & min verden** er inddelt i tre faser:

- **Kom godt i gang** Her tunes eleverne ind på forløbets tema. Der etableres en ”stemthed” ift. det kommende indhold.
- **Indtryk, udtryk og dialog** Her arbejdes med indhold, i form af lærerinput, tekster mv. Indholdet danner basis for æstetiske eller diskursive produkter, der efterfølgende er omdrejningspunkt for udforskende dialoger.
- **Forankring** Her samles der op på forløbets læring, oftest i form af et æstetisk produkt. Omsætning til et nyt formsprog styrker læring og fastholdelse.

Alle tidsangivelser er vejledende

Godt i gang

Nærvær og opmærksomhed

Samling og grounding

Tidsforbrug: 7-10 minutter

Eleverne står i en cirkel. Brug grounding-teknikker:

- Lukkede øjne og tre dybe vejrtrækninger
- Visualisering af "rødder" fra fødderne til gulvet

Lyttedel – stadig med lukkede øjne

Bed eleverne om at lytte til lyde langt væk (uden for lokalet), lyde i lokalet og til sidst lyde tæt på, fx naboens vejrtrækning eller deres eget åndedræt

Sociale medier og algoritmer

Stillingtagen med bevægelse

Tidsforbrug: 30 minutter

Markér enderne af klasselokalet som "Enig" og "Uenig".

Læs forskellige udsagn op, der relaterer sig til typiske debatter vedrørende online-aktiviteter. Eleverne skal fysisk placere sig i rummet, alt efter om de er enige eller uenige i udsagnet, og kan placere sig et sted mellem de to yderpunkter, hvis de er delvist enige.

Eksempler på udsagn, tilføj eventuelt flere

- Sociale medier giver et ærligt billede af, hvad der sker i verden
- Det er vigtigt at være aktiv i online debatter om samfundsemner
- Algoritmerne forvrænger vores billede af virkeligheden
- Algoritmer hjælper os med at finde det, vi er interesseret i
- Det er okay at blokere personer online, som man er uenig med
- Negative kommentarer er uundgåelige på sociale medier og bør bare ignoreres
- Det er nemmere at misforstå folk, når vi diskuterer online, end når vi taler ansigt til ansigt
- Folk, der har ekstreme holdninger, bør ikke have en profil på sociale medier
- At udtrykke stærke holdninger online gør samfundet mere demokratisk

Refleksion undervejs efter hvert udsagn

Små grupper, der hvor de har placeret sig

- Bed eleverne forklare, hvorfor de valgte netop denne position. Bed dem spørge udforskende ind til hinandens overvejelser

Fælles

- Få eksempler fra nogle af de små grupper, fra hver position: hvad fik jer til at vælge denne position? Hvilke erfaringer eller tanker påvirkede jeres valg?

Afsluttende klasseopsamling

Hvad kan føre til opdelt og skarpe holdninger i online sammenhænge?

Indtryk, udtryk og dialog

Egne oplevelser

med online polarisering

Tidsforbrug: 40 minutter

Forklar, hvad polarisering betyder og hvilke mekanismer, der er i spil. Hent viden i Baggrundsmaterialet. Inddrag den virtuelle dimension og et par eksempler fra sociale medier eller medierne – hvis du har nogle eksempler.

Grupper på 4

Eleverne taler om

- Hvordan oplever vi hård tale og polarisering online?
- Er der særlige emner (eksempler), hvor vi oftere ser polarisering? Hvorfor?

Klasseopsamling

- Hver gruppe præsenterer et eksempel fra deres samtale
 - Hvem står i yderste led (jf. Baggrundsmaterialet), bag de yderliggående synspunkter, og hvad er deres formål med at promovere de yderliggående synspunkter?
-

YouTube-øvelse

Eksperiment med algoritmer

Tidsforbrug: 20 minutter

Opgaven fokuserer på, at det indhold, vi hver især bliver tilbudt online, er filtreret og målrettet. Refleksion over, hvad vi ser og ikke ser, er derfor nødvendig. Læs evt. om polarisering og konflikter i Baggrundsmaterialet.

Individuelt

- Eleverne ser alle den samme video på YouTube fx [X Factor - Martins audition](#) eller vælg selv et andet relativt kort klip (YouTube-øvelse med QR-kode og elevinstruktion til download)
- Det er vigtigt, at eleverne bruger det device, som de plejer at se YouTube på fx egen computer eller mobiltelefon
- Når eleverne har set klippet færdigt, noterer de sig eller tager et screenshot af de fem øverste videoer, som de bliver foreslået

2&2

Hvis eleverne har lyst, kan de dele deres top-5 med hinanden, men det skal ikke være tvang.

Eleverne reflekterer over spørgsmålene:

- Er der et mønster i de forslag, som I får? I forhold til den video, som I lige har set? I forhold til jeres normale YouTube-forbrug?
- Er der nogle forslag, som overrasker jer?

Klasseopsamling

Saml op på klassens samtaler. Tal også om:

- Andre eksempler på algoritmisk filtrering fx reklamer på sociale medier
- Hvordan og hvornår algoritmisk filtrering kan være med til at forme vores verdensbillede (fx at vi får mere af, det vi klikker på). Fordele/ulemper?

Kildekritik på nyheder

SoMe mm tjek

Tidsforbrug: 60 minutter

Forklar, at det nu skal handle om nødvendigheden af kritisk opmærksomhed, når vi bliver præsenteret for information og nyheder. Det gør sig særligt gældende på internettet og de sociale medier. Læs evt. mere om dette i Baggrundsmaterialet i kapitlet Polarisering og konflikter.

2 & 2

- Eleverne får udleveret en eller flere nyhedsartikler fra forskellige medier. Brug artiklerne fra dokumentet Artikler til analyse (download) eller vælg selv eksempler. Tag minimum én artikel fra et junkmedie med.
- Eleverne analyserer artiklerne ud fra 10 tjekpunkter til kildekritik (download)

Klasseopsamling

Saml op på elevernes analyser

2&2

Eleverne vælger mellem følgende opgaver

1. Gå på sociale medier og find en artikel fra et andet medie. Analyser den ud fra de 10 tjekpunkter til kildekritik. Forbered en fremlæggelse.
2. Gå på de sociale medier, nyhedssider mm. og find 5 eksempler på clickbaits. Forbered en præsentation, hvor overskriften præsenteres over for, hvad artiklen faktisk handler om.

Grupper på 4

- Parrene præsenterer deres analyser for hinanden

Klasseopsamling

Saml op på elevernes samtaler

- Hvordan levede de analyserede artikler op til tjekpunkterne?
 - Hvad kendetegnede clickbait-artiklerne?
-

Polariserede holdninger online 1

Sociale medier, diskussion

Tidsforbrug: 40 minutter

Forklar, at det nu skal handle om, hvordan nuancerne i en debat meget let kan forsvinde, og hvor svært det er at komme på banen med nuancerede synspunkter. Læs om polarisering i Baggrundsmaterialet.

Grupper på 3

- Eleverne sidder i en trekant, hvor hver elev får én af følgende roller: én som ekstremt enig, én som ekstremt uenig, og én som søger at nuancere debatten
- Giv hver gruppe et diskussionsspørgsmål (download Polariserede holdninger online 1). Hver elev skal argumentere ud fra deres rolle
- Grupperne diskuterer emnet i 5-10 minutter, og eleverne skal argumentere så overbevisende som muligt fra deres position
- Eleverne bytter fysisk plads og roller og gentager processen med et nyt emne. Den fysiske nye placering understøtter oplevelsen af at have en ny rolle.

Eksempel på spørgsmål, se flere i dokument til download Polariserede holdninger online 1, spørgsmål

- Er sociale medier gode for unge?

Klasseopsamling

- Hvordan oplevede I, at rollerne påvirkede samtalen?

- Hvordan oplevede I at være i de forskellige roller? Var én rolle lettere eller sværere at være i end de andre?
 - Hvorfor forsvinder nuancerne i nogle online-debatter?
-

Polariserede holdninger online 2

”Tro og religion” på sociale medier, diskussion

Form som i polariserede holdninger online 1

Tidsforbrug: 40-50 minutter

Forklar, at det nu skal handle om, hvordan nuancerne i en debat meget let kan forsvinde, hvor svært det er at komme på banen med nuancerede synspunkter, og hvordan tro kan være et potentielt polariserende tema i digitale diskussioner. Læs om polarisering i Baggrundsmaterialet.

Grupper på 3

- Eleverne sidder i en trekant, hvor hver elev får én af følgende roller: én som ekstremt enig, én som ekstremt uenig, og én som søger at nuancere debatten.
- Giv hver gruppe et diskussionsspørgsmål (download Polariserede holdninger online 2). Hver elev skal argumentere ud fra deres rolle.
- Grupperne diskuterer emnet i 5-10 minutter, og eleverne skal argumentere så overbevisende som muligt fra deres position.
- Eleverne bytter fysisk plads og roller og gentager processen med et nyt emne. Den fysiske nye placering understøtter oplevelsen af at have en ny rolle.

Eksempel på spørgsmål, se flere i dokument til download Polariserede holdninger online 2, spørgsmål

- Skal religiøse symboler kunne vises frit på sociale medier?

Klasseopsamling

- Hvordan oplevede I, at rollerne påvirkede samtalen?
 - Tror I, at det gjorde en forskel, at emnet var ”tro og religion” i forhold til, hvis det var andre emner?
 - Risikerer man at komme i konflikt med ytringsfriheden, hvis man vil modvirke polarisering? I forbindelse med emnet ”tro og religion”? I forbindelse med andre emner?
-

Depolariserende tiltag

Samtaler om midtergruppen

Tidsforbrug: 30-40 minutter

Formen er identisk med øvelse til Depolarisering og uenighedsfællesskaber, men spørgsmålene er nogle andre

Brug et spørgsmål fra øvelserne **Polariserede holdninger online 1 & 2**. Vælg med fordel ét, som det var let for eleverne at være ekstremt enig eller ekstremt uenig i.

- Bed eleverne komme med et par argumenter for hver position, og skriv dem i hver sin ende af tavlen.
- Forklar eleverne om den tavse midterposition, og hvordan den utilsigtet kan være med til at øge polariseringen. Læs om polarisering i Baggrundsmaterialet.

2 & 2

Eleverne summer i 5-10 minutter over spørgsmålene

- Hvem er personerne i midtergruppen?
- Hvilke(t) spørgsmål vedrørende konfliktemnet kan man stille dem for at engagere dem, men uden at bede dem tage stilling til konflikten med henblik på en fælles fredelig sameksistens? Altså et depolariserende tiltag.

Klasseopsamling

Hør forslagene til depolariserende tiltag/spørgsmål. Bed klassen reflektere over og komme med forslag til, hvordan man konkret kan få de depolariserende tiltag til at virke på midtergruppen.

Forankringsopgave: næste side

Forankring

Refleksion og handlemuligheder i forhold til polarisering online

Poster

Tidsforbrug: 75-90 minutter

Opgaven er identisk med den afsluttende opgave til **Depolarisering og uenighedsfællesskaber**. Hvis der er arbejdet med opgaver fra både **Depolarisering - et online fokus** og **Depolarisering og uenighedsfællesskaber** kan begge aspekter indgå i en samlet forankrende opgave

Individuelt

Giv eleverne 20 minutter til at skrive en kort refleksion over, hvad de har lært om polarisering og måder at mindske polarisering på. Bed dem bl.a. overveje:

- Hvad vil jeg ændre i min egen adfærd online?
- Hvordan kan jeg bidrage til at nedbringe polarisering i mit netværk?

I grupper på 4

- Eleverne præsenterer deres refleksioner i gruppen. Bed dem spørge nysgerrigt udforskende ind til hinandens perspektiver og overvejelser.
- Gruppen udarbejder en fælles poster, hvor de præsenterer deres vigtigste læringspointer og forslag til, hvordan de kan arbejde med depolariserende tiltag i deres egne netværk. Brug fx Canva.
- Posterne hænges op på væggen.

Fælles afslutning og refleksion

- Hver gruppe præsenterer deres poster for klassen.
- Afslut med en fælles samtale om, hvad der har været de vigtigste læringspointer. Diskuter, om nogle af de handlemuligheder, grupperne har foreslået, er lettere at implementere end andre, og hvilke tiltag eleverne kan tage med sig i deres hverdag.